

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. december 6.
(OR. en)

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0373(CNS)**

**14379/21
ADD 4**

**AG 110
INST 423
FREMP 277
IA 195**

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. november 25.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2021) 358 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS IRÁNYELVE az állampolgárságuktól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás) – Bizottsági szolgálati munkadokumentum – A hatásvizsgálati jelentés vezetői összefoglalója

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2021) 358 final számú dokumentumot¹.

Melléklet: SWD(2021) 358 final

¹ Ez a dokumentum azonos az ST 14376/21 ADD4 dokumentummal.

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.11.25.
SWD(2021) 358 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
A TANÁCS IRÁNYELVE

az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának a helyhatósági választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás)

Javaslat
A TANÁCS IRÁNYELVE

az állampolgárságtól eltérő tagállamban lakóhellyel rendelkező uniós polgárok aktív és passzív választójogának az európai parlamenti választásokon történő gyakorlására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (átdolgozás)

{COM(2021) 732 final} - {COM(2021) 733 final} - {SEC(2021) 576 final} -
{SWD(2021) 357 final}

Vezetői összefoglaló (legfeljebb 2 oldal)

Hatásvizsgálat a mobilis uniós polgárok választójogáról

A. A fellépés szükségessége

Mi a probléma lényege, és miért jelent problémát uniós szinten?

Az uniós jog értelmében azok az uniós polgárok, akik olyan tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, dolgoznak, folytatnak tanulmányokat stb., amelynek nem állampolgárai (a továbbiakban: mobilis uniós polgárok), az európai parlamenti választásokon és a helyhatósági választásokon ugyanolyan feltételek mellett gyakorolhatják aktív és passzív választójogukat az érintett tagállamban, mint e tagállam állampolgárai.

Ám közülük aránylag kevesen élnek ezekkel a jogaikkal, több ok miatt:

- az emberek nem feltétlenül vannak tisztában ezekkel a jogaikkal, és továbbra is problémákat jelent számukra, hogy pontos információkhoz jussanak az adminisztratív eljárásokról;
- a megterhelő eljárások és a származási országuk választói névjegyzékéből való törlésük kockázata elveszi a kedvüket attól, hogy felvetessék magukat a választói névjegyzékbe;
- a nemzeti hatóságok számára továbbra is problémát okoz az európai parlamenti választásokon történő többszörös szavazás megakadályozása amiatt, hogy nehéz megosztani az egynél többször névjegyzékbe vett szavazók és jelöltek azonosítására szolgáló adatokat.

Tekintettel a más uniós tagállamban élő uniós polgárok növekvő számára, e problémák jelentősége nőni fog, mivel egyre nagyobb arányban fogják érinteni az uniós polgárokat.

Mit kellene elérni?

Ez a kezdeményezés az említett nehézségek kezelése érdekében frissíti, pontosítja és megerősíti a szabályokat, hogy azok elősegítsék az uniós polgárok lehető legszélesebb körű részvételét, valamint biztosítja a választások integritásának védelmét.

Közelebbről, a cél:

- a választási névjegyzékbe választóként és jelöltként történő felvétel eljárásainak egyszerűsítése;
- a választójogukra és az ahhoz kapcsolódó adminisztratív eljárásokra vonatkozó figyelemfelkeltés és tájékoztatás az érintett polgárok körében;
- a többszörös szavazás lehetőségeinek visszaszorítása az európai parlamenti választásokon;
- azon lehetőségek csökkentése, hogy érintett polgárokat a származási országukban töröljék a választási névjegyzékből;
- a helyhatósági és az európai parlamenti választásokra vonatkozó adatgyűjtés javítása;
- a (például a brexit miatt) idejétmúlt és elavult szabályok módosítása.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés (szubszidiaritás)?

A szóban forgó választójogokat – az uniós polgárokat megillető jogok részeként – az Európai Unió működéséről szóló szerződés rögzíti. Az említett jogok gyakorlására vonatkozó jogi keret uniós és nemzeti szabályokat is érint. Mivel a határokon átnyúló kérdések az egyes uniós országok lehetőségein túlmutatnak, az azonosított problémákat az országok nem tudják önállóan kezelni.

B. Megoldások

Milyen alternatívák kínálóznak a célok elérésére? Van-e előnyben részesített alternatíva? Amennyiben nincs, miért nincs?

A hatásvizsgálat két szakpolitikai alternatívát vizsgált. Mindkettő több lehetséges intézkedést mutat be a problémák kezelése érdekében:

- Az **1. alternatíva** célja a hatályos szabályok megerősítése és pontosítása. Ezt az azonosított problémák területeire irányuló célzott módosításokkal kívánja elérni.
- A **2. alternatíva** az irányelvek reformját célzó intézkedéseket vezet be. Célja a választási folyamat főbb elemeinek tagállamok közötti harmonizálása.

Bár a 2. alternatíva tűnik a legeredményesebbnek, a hatékonyságra, a koherenciára, a szubszidiaritásra és az arányosságra való tekintettel az 1. alternatívát részesítjük előnyben.

Mi az egyes érdekelt felek álláspontja? Ki melyik alternatívát támogatja?

Az érdekelt felek általában széles körben támogatták ezt a kezdeményezést. A polgárok és a nem kormányzati szervezetek kiemelték, hogy világos és közérthető tájékoztatást kell biztosítani a névjegyzékbe való felvétel és a szavazás eljárásairól, és korlátozni kell a névjegyzékből való nem szándékolt törlést. A nemzeti hatóságok érdeklődést mutatnak aziránt, hogy a többszörös szavazás elkerülése érdekében a választókkal kapcsolatos adatcsere eljárását tovább tökéletesítsék, valamint hogy javuljon a helyi önkormányzatoknak nyújtott támogatás, az egyéb uniós szakpolitikákkal és eszközökkel való összhang biztosítása mellett.

C. Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor a főbb alternatívák) előnyei?

E megközelítés megkönnyítené a névjegyzékbe vétel eljárásait a választók és a jelöltek számára, valamint az információkhoz való hozzáférést a más uniós tagállamban élő uniós polgárok számára a helyhatósági és európai parlamenti választások során. Megerősítené a meglévő irányelveket azáltal, hogy átfogó megközelítést biztosítana az azonosított problémák kezeléséhez, amely maximális hatást ér el, ugyanakkor tiszteletben tartaná a választási ügyekkel kapcsolatos nemzeti hatásköröket.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva (ha nincs ilyen, akkor milyen költségekkel járnak a főbb alternatívák)?

Ez a javaslat nem ró az EU-ra vagy az uniós költségvetésre további pénzügyi vagy igazgatási terhet.

Milyen hatást gyakorol a fellépés a kkv-kra (kis- és középvállalkozásokra) és a versenyképességre?

Összességében várhatóan mindegyik alternatíva átfogóbb közvetett előnyös gazdasági hatásokkal jár, mivel támogatják az emberek EU-n belüli szabad mozgását, valamint a szabad mozgás jogával élők integrációját a befogadó országban. A kkv-kra ugyanakkor várhatóan nem gyakorolnak különösebb hatást.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és a közigazgatására gyakorolt hatás?

Az előnyben részesített alternatíva bizonyos további adminisztratív költségekkel járna a nemzeti hatóságoknál, amelyek a továbbfejlesztett együttműködés elősegítését és a más uniós országba költöző uniós polgárok tájékoztatását céloznák. Részben egyszeri alkalmazkodási költségekről, részben pedig ismétlődő költségekről van szó.

E költségeket azonban várhatóan ellensúlyozza a hosszú távú hatékonyságnövelés, amely abból adódik, hogy így hatékonyabb eljárások állnak majd a hatóságok és a polgárok rendelkezésére.

Lesznek-e egyéb jelentős hatások?

Azon polgárok, akik élnek azon jogukkal, hogy egy másik uniós országba költözhetnek, képesek lesznek az érintett ország demokratikus életében részt venni.

Arányosság?

Az arányos uniós fellépésnek biztosítania kell azt, hogy azok az uniós polgárok, akik egy másik uniós országba költöznek, hatékonyan gyakorolhassák demokratikus jogukat a választásokon.

- Ehhez pontosítani kell az érintett jogokra vonatkozó hatályos uniós keretet.
- Csökken a többszörös szavazás lehetősége az európai parlamenti választásokon, ami javítja integritásukat.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A nemzeti hatóságok általi végrehajtásra vonatkozó rendszeres nyomonkövetési és jelentéstételi kötelezettség kerül bevezetésre a következőképpen:

- **93/109/EK irányelv** – jelentés minden európai parlamenti választást követően.
- **94/80/EK irányelv** – jelentés öt évente.

A Bizottság a 2029. évi európai parlamenti választásokat követő két éven belül meg fogja vizsgálni mindkét irányelv alkalmazását, és értékelési jelentést készít a célkitűzések megvalósítása tekintetében elért eredményekről,